

Haljala Vallavalitsus

Hr Elmar Vaher

Riigi Kaitseinvesteeringute keskus

info@rkik.ee

Meie 22.09.2026 nr 9-2/26/44

Pöördumine seoses Rutja õppeväljaku ja Rutja piirkonna riigikaitse kasutuse mõjude hindamisega

Austatud peadirektor Elmar Vaher

Haljala Vallavalitsus pöördub Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse poole seoses Haljala vallas Rutja piirkonnas toimuva riigikaitse tegevuse, Rutja õppeväljaku kasutuskooormuse ning sellega kaasnevate mõjudega kohalikele elanikele, piirkonna elukeskkonnale ja valla ruumilisele arengule.

Haljala Vallavalitsus pöördus 02.08.2023 Kaitseministeeriumi poole seoses Vabariigi Valitsuse määrusega „Kaitseväge ja Kaitseliidu harjutusväljaga seoses kohaliku omavalitsuse üksusele makstava hüvitise ulatus, maksmise tingimused ja kord“. Toona juhtisime tähelepanu, et Haljala vallas asuv Rutja õppeväljak ei ole õiguslikult nimetatud harjutusväljaks, kuid selle kasutuskooormus, lasketaristu, piiranguvöönd ja mõju kohalikule kogukonnale on märkimisväärsed.

Oleme Kaitseministeeriumi varasema seisukoha teadmiseks võtnud. Samas näitavad viimaste aastate andmed ja avalikud teavitused, et Rutja piirkonna riigikaitse kasutus on sisuliselt laiem kui ainult Rutja õppeväljaku kinnistu või lasketiiru kasutamine. Lisaks õppeväljakule ja lasketiirule kasutatakse riigikaitse eesmärkidel ka Rutja rannaala, rannikut, mereala, endise lennuvälja piirkonda ning õhuruumi. Rutja õppeväljaku kuugraafikud kajastavad Kaitseliidu õppeväljakul kavandatud tegevusi, kuid ei kajasta tingimata nimetatud teiste alade kasutust ega tegevusi, mida korraldavad Kaitseväge, Kaitseministeerium, RKIK, kaitsetööstusettevõtted või muud osapooled. Seetõttu peame vajalikuks käsitleda Rutja mõju terviklikult.

Haljala Vallavalitsus rõhutab, et toetame Eesti riigikaitse tugevdamist ning peame Kaitseliidu, Kaitseväge ja liitlaste väljaõpet vajalikuks. Meie pöördumise eesmärk ei ole väljaõppetegevust takistada, vaid saavutada selge ja sisuline arusaam Rutja piirkonna riigikaitse kasutuse mõjudest, nende leevendamise võimalustest ning kohaliku omavalitsuse ja kogukonna õiglasest kaasamisest.

Rutja õppeväljak on aktiivses kasutuses nii Kaitseliidu kui ka Kaitseväge väljaõppeks. Haljala Vallavalitsuse käsutuses olevate Rutja õppeväljaku infograafikute põhjal oli perioodil 18.06.2025–18.06.2026 õppeväljakul kavandatud tegevusi vähemalt 239 kalendripäeval ehk ligikaudu kahel kolmandikul vaadeldud perioodi päevadest. Valdav osa tegevustest oli seotud laskmisega – kas eraldi laskmise või laskmise ja taktikalise väljaõppega. Eriti intensiivne oli

2026. aasta kevad, mil märtsis oli tegevusi kavandatud 30 päeval, aprillis 27 päeval ja mais samuti 27 päeval.

Võrreldes 2025. aasta esimese poolaastaga on 2026. aasta esimeses pooles kasutuskooormus kasvanud ning tegevuste laad on liikunud rohkem laskmise ja taktikalise väljaõppe kooskasutuse suunas. Perioodil 01.01–18.06 oli 2025. aastal tegevusi ligikaudu 110 päeval ja 2026. aastal ligikaudu 143 päeval ehk ligi 30% rohkem. See tähendab, et kohalike elanike tajutav häiring võib olla kasvanud ka juhul, kui kogu aasta tegevuspäevade arv ei ületa varasemat kõrgtaset.

Pärast nimetatud võrdlusperioodi on Rutja piirkonnas riigikaitseline tegevus jätkunud. Haljala Vallavalitsusele ei ole teadaolevalt edastatud Rutja õppeväljaku juuli ja augusti 2026 kuugraafikuid, mistõttu ei ole õppeväljaku nende kuude kasutuskooormust võimalik sama meetodikaga hinnata. Samal ajal toimusid eraldi teavituste põhjal Rutja piirkonnas mitmed droonide testimise perioodid. Need tegevused ei pruukinud toimuda Kaitseliidu õppeväljakul ega kuuluda seetõttu õppeväljaku kuugraafikus kajastamisele. See eristus kinnitab vajadust vaadelda Rutja piirkonna tegelikku kasutuskooormust eri alade ja korraldajate lõikes. Septembri 2026 õppeväljaku infograafikus on kavandatud tegevusi 27 päeval ning oktoobri infograafikus 23 päeval, sealhulgas 12.–15. oktoobril droonitested.

Rutja riigikaitselist tähendust on viimastel aastatel suurendanud ka taristuarendused. 2022. aastal avati Rutjal 1000 meetri lasketiir, millel on laskerajad kuni 300 m, 500 m ja 1000 m distantsidele ning taktikaline laskeala. Kaitseliidu avaldatud info kohaselt oli lasketiiru rajamine seotud vajadusega avardada väljaõppevõimalusi. 2025. aastal anti Rutja õppeväljakul üle uus konteinerlinnak, mis parandab õppuste aegseid majutustingimusi ning võimaldab Rutjat kasutada aastaringsest. Avalikus teavituses on nimetatud, et konteinerlinnak loob kasutusvõimaluse kaitseliitlastele, koostööpartneritele, liitlasüksustele ning noorteorganisatsioonidele. Taristuarenduste kokkuvõte on esitatud lisas 4 (vt lisa 4).

Lisaks õppeväljakul toimuvale on avalikult kättesaadavate teavituste ja uudiste põhjal Rutja piirkonda kasutatud viimastel aastatel ka ranna-, ranniku-, mere-, lennuvälja- ja õhuruumi hõlmavateks tegevusteks. Näidetena võib nimetada Rutja rannikul toimunud õhusihtmärkide laskmisi ja Pioruni õhutõrjesüsteemi kasutamist, õppuse Pikne raames Rutjal helikopteritelt meresihtmärkide laskmisi, õppust Digital Shield 2.0, Rutja lennuväljal toimunud droonitõrjesüsteemide tutvustust, Rutja rannas toimunud õhutõrje lahinglaskeharjutust ning 2026. aasta suvel korduvalt toimunud droonitested Rutja ranna-, mere- ja õhuruumis. Osa neist tegevustest ei ole seotud Kaitseliidu õppeväljaku kasutamisega ning nende kohta jõuab vallani info eri korraldajatelt ja eri kanalite kaudu.

Näited kinnitavad, et Rutja puhul ei ole tegemist üksnes ühe lasketiiru või ühe kinnistu kasutusega. Mõju ulatub laiemale piirkonnale ning võib hõlmata rannaala, mereala, lennuvälja piirkonda, õhuruumi, liikumispiiranguid, müra, kohalike elanike teavitamist ning piirkonna arendustegevust.

Samuti ei piirdu Rutja mõju ainult konkreetsete väljaõppepäevadega. Rutja lasketiir on kehtiva kaitseministri määruse kohaselt riigikaitseline ehitis, mille piiranguvööndi ulatus on 2000 meetrit. Lääne-Viru maakonnaplaneeringus on lisaks Rutja lasketiirule käsitletud Rutja merele orienteeritud suurtükiväe ja õhutõrje harjutusala ning toodud põhimõte, et

harjutusväljade ja lasketiirude piiranguvöönditesse ei ole võimaliku müra leviku tõttu soovitatav rajada müratundlikke hooneid. Samuti rõhutab maakonnaplaneering vajadust vähendada koostöös kohalike omavalitsustega võimaluse korral riigikaitse tegevuse negatiivset mõju elanikele, taristule ja looduskeskkonnale. Rutja küla kuulub Haljala valla Karepa kanti, kuhu kuuluvad Andi, Eisma, Karepa, Kiva, Pajuveski, Rutja, Tidriku, Toolse ja Vainupea külad ning kus valla andmetel elas 01.01.2026 seisuga 287 inimest. Tegemist on rannikupiirkonnaga, kus riigikaitse tegevuse mõju ei puuduta üksnes õppeväljaku vahetut ümbrust, vaid laiemat elukeskkonda, suvitus- ja puhkeotstarbelist kasutust ning piirkonna arenguvõimalusi (vt lisa 5).

Eeltoodust tulenevalt palume Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuselt seisukohta ja koostööd järgmistes küsimustes.

Palume hinnata Rutja õppeväljaku, Rutja lasketiiru ning Rutja piirkonna laiemat riigikaitse kasutust terviklikult, arvestades õppeväljaku kasutuskooormust, lasketaristut, ranna-, mere-, lennuvälja- ja õhuruumi kasutust, eri tegevuste korraldajaid ning piirkonna elanikke ja arendustegevust mõjutavaid piiranguid.

Palume selgitada, kuidas RKIK hindab Rutja õppeväljaku ja lasketiiru rolli võrreldes asutatud harjutusväljadega, kui lähtuda mitte üksnes õiguslikust nimetusest, vaid tegelikust kasutuskooormusest, tegevuste laadist ja kohalikust mõjust.

Palume selgitada, kas Rutja õppeväljaku, lasketiiru, rannaala, mereala, lennuvälja piirkonna või nendega seotud tegevuste kohta on tehtud mürauuranguid, müramõõtmisi, müra modelleerimist, keskkonnamõju eelhindanguid, ohutushinnanguid või muid mõjude hindamisi.

Palume selgitada, milliseid mõjude leevendusmeetmeid peab RKIK Rutja piirkonna puhul võimalikuks rakendada või edasi arendada. Peame silmas muu hulgas näiteks müra mõõtmist ja seiret, müra leevendavaid lahendusi, paremat aastapõhist kasutusinfot, kohalike elanike varasemat teavitamist ning eri korraldajate vahel koordineeritud piirkonnapõhist teavituskorda, kohaliku taristu ja elukeskkonna toetamise võimalusi ning valla kaasamist juba tegevuste kavandamise etapis.

Palume avalikustatavas ulatuses selgitada, milline on Rutja roll merele ja rannikule suunatud riigikaitse tegevuste, õhutorjeharjutuste, droonitorje ning meresihtmärkide laskmiste kontekstis Eestis. Samuti palume selgitada, millised on Rutja piirkonna kavandatavad kasutussuunad lähiaastatel ning milline asutus või osapool koordineerib tervikuna Rutja ranna-, mere- ja õhuruumi kasutust puudutavat infot ja kohaliku omavalitsuse teavitamist.

Palume anda ülevaade Rutja õppeväljaku ja sellega seotud taristu arendustest alates 2022. aastast ning lähiaastate kavandatavatest arendustest, sh lasketiir, majutus-, teenindus-, side-, tee-, ohutus- ja muu väljaõppetaristu.

Palume RKIK-il (koostöös Kaitseministeeriumiga) analüüsida, kas kohalikele omavalitsustele mõeldud hüvitiste või toetuste süsteem peaks tulevikus arvestama ka selliste riigikaitse tegevuste, lasketiirude ja muude väljaõppealadega, mille kasutuskooormus ja mõju kohalikule kogukonnale on sisuliselt võrreldav harjutusväljade mõjuga.

Palume kaaluda võimalust korraldada Haljala Vallavalitsuse, RKIK-i, Kaitseliidu ja Kaitseväge esindajate kohtumine, et arutada Rutja õppeväljaku ja Rutja piirkonna kasutuskooormust, elanike tagasisidet, valla kommunikatsioonikoormust ning võimalikke koostöö- ja leevendusmeetmeid.

Peame oluliseks, et riigikaitse taristu ja väljaõppetegevuse mõjusid kohalikele kogukondadele käsitletak sisuliselt ja võrdselt. Kui väljaõppeala kasutus on püsiv, ulatuslik ja kohalikele elanikele tajutav, peaks sellega kaasnema ka selge mehhanism mõjude hindamiseks, leevendamiseks, kohaliku omavalitsuse kaasamiseks ning vajadusel kohaliku kogukonna toetamiseks.

Palume käsitleda käesolevat pöördumist koostööettepanekuna ning anda Haljala Vallavalitsusele kirjalik seisukoht. Olemasolevate avalikustatavate dokumentide osas palume pöördumist käsitleda ka teabenõudena.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Anti Puusepp
vallavanem

Lisad:

Haljala Vallavalitsuse 02.08.2023 pöördumine Kaitseministeeriumile ja Kaitseministeeriumi vastus

Rutja õppeväljaku kasutuskooormuse koond 18.06.2025–18.06.2026 ja ajakohastav info seisuga 22.09.2026

Näited Rutja ranna, ranniku, mereala, lennuvälja ja õhuruumi riigikaitsest kasutusest

Rutja õppeväljaku ja seotud taristu arendused alates 2022. aastast

Planeeringulised piirangud ja Rutja piirkonna ruumilise mõju kokkuvõte

Kohaliku mõju ja Haljala Vallavalitsuse kommunikatsioonikoormuse kokkuvõte

Lisa 1

Pöördumine seoses harjutusväljade hüvitistega kohalikele omavalitsustele

Lisa 2. Rutja õppeväljaku kasutuskooormuse koond 18.06.2025–18.06.2026 ja ajakohastav info seisuga 22.09.2026

Käesolev koond käsitleb üksnes Kaitseliidu Rutja õppeväljaku avaldatud kasutusgraafikutes kajastatud tegevusi. See ei hõlma tingimata kõiki Rutja piirkonnas toimuvaid riigikaitselisi tegevusi, sealhulgas Rutja ranna-, ranniku-, mere- ja õhuruumis toimuvaid laskmisi, droonilende, drooniteste või muid tegevusi, mida korraldavad Kaitsevägi, Kaitseministeerium, RKIK, kaitsetööstusettevõtted või muud osapooled. Haljala Vallavalitsuse käsutuses olevate Rutja õppeväljaku infograafikute põhjal oli perioodil 18.06.2025–18.06.2026 Rutja õppeväljakul kavandatud tegevusi vähemalt 239 kalendripäeval. Arvestus põhineb avaldatud kuugraafikutel. Novembri 2025 graafikut käesolevas koondis ei ole, mistõttu on tegemist minimaalse tuvastatud kasutuskooormusega.

Näitaja

Tulemus

Vaadeldud periood

18.06.2025–18.06.2026

Tuvastatud tegevuspäevi

vähemalt 239 päeva

Osakaal vaadeldud perioodist

ligikaudu 65% päevadest

Peamine tegevuse laad

laskmine ja laskmine+taktika

laskmine+taktika tegevuspäevi

120 päeva

Ainult laskmine

109 päeva

Ainult väljaõpe / laager

7 päeva

Laskmine ja väljaõpe samal päeval

2 päeva

Muu tegevus

1 päev

2026. aasta esimesel poolaastal on kasutuskooormus võrreldes 2025. aasta sama perioodiga kasvanud. Perioodil 01.01–18.06 oli 2025. aastal tegevusi ligikaudu 110 päeval, 2026. aastal ligikaudu 143 päeval. See tähendab ligikaudu 30% kasvu.

Eriti intensiivne oli 2026. aasta kevad:

Kuu

Tegevuspäevad

Märts 2026

30 päeva

Aprill 2026

27 päeva

Mai 2026

27 päeva

01.–18.06.2026

17 päeva

Oluline on märkida, et kasutuskooormuse hindamisel ei ole tähenduslik ainult tegevuspäevade arv, vaid ka tegevuste laad. 2026. aastal on varasemaga võrreldes rohkem tegevusi märgitud liigina „laskmine+taktika“, mis võib kohalike elanike jaoks tähendada intensiivsemat tajutavat häiringut kui ainult päevade arvu põhjal järelduks.

Allikad: Kaitseliidu Rutja õppeväljaku infograafikud / kasutusgraafikud Haljala

Vallavalitsuse valduses. 18.06.2025–18.06.2026 arvestust ei mõjuta asjaolu, et 2026. aasta juuli ja augusti kuugraafikuid ei ole vallale teadaolevalt edastatud, sest need kuud jäävad vaadeldud perioodist välja. Kuugraafikute statistikat ei ole kasutatud Rutja ranna-, mere- või õhuruumi eraldiseisvate tegevuste mahu hindamiseks.

Ajakohastav info seisuga 22.09.2026

Juuli ja augusti 2026 Rutja õppeväljaku kuugraafikuid ei ole Haljala Vallavalitsuse valduses ning seetõttu ei ole õppeväljaku nende kuude kasutuskooormust käesolevas koondis arvuliselt hinnatud. Eraldi teavituste põhjal on samal ajal teada mitmest droonide testimise perioodist Rutja ranna-, mere-, õhuruumi ning osaliselt ka õppeväljaku ümbruses. Neid tegevusi ei käsitleta automaatselt Kaitseliidu õppeväljaku kasutusena, sest nende asukoht ja korraldaja võivad olla erinevad. Näited on esitatud lisa 3.

September 2026: avaldatud infograafiku järgi 27 kavandatud tegevuspäeva (01.–17.09 ja 20.–29.09), kõik liigina „laskmine+taktika“. 01.–17.09 on tegevuse aeg 09:00–21:00 ja 20.–29.09 09:00–20:00.

Oktoober 2026: 18.09.2026 avaldatud tulevikugraafiku järgi 23 kavandatud tegevuspäeva. 12.–15.10 on märgitud droonitestid kell 08:00–21:00 ning kõrvalistel isikutel on alal viibimine keelatud.

Lisa 3. Näited Rutja ranna, ranniku, mereala, lennuvälja ja õhuruumi riigikaitsealisest kasutusest

Alljärgnevad näited toovad välja, et Rutja piirkonna riigikaitsealine kasutus ei piirdu üksnes Rutja õppeväljaku kinnistu või lasketiiruga. Tabelis on kõrvuti nii Kaitseliidu õppeväljakuga seotud tegevusi kui ka ranna-, mere-, lennuvälja- ja õhuruumi kasutusi, mida võivad korraldada teised riigikaitseasutused või koostööpartnerid. Seetõttu ei pruugi kõik näited kajastuda Kaitseliidu Rutja õppeväljaku kuugraafikutes.

Aeg	Tegevus / kasutus	Allikas
7.– 11.03.2022	Rutja lennuväljal ja rannas toimus õhukaitseõppus Saber Strike.	Haljala valla teavitus Kaitseväe info alusel / valla varasemad kanalid
27.– 30.05.2024	Rutja rannikul toimusid õhusihtmärkide laskmised, sh lühimaa õhutõrjesüsteemi Piorun kasutamine. Kasutati ka käsituli relvi, õhutõrjekahureid, Mistralit ja muid relvasüsteeme mehitamata lühimaa õhutõrjesüsteemi PIORUN laskmised õhusõidukite mõjutamiseks.	Kaitseväe uudis „Rutja rannikul toimusid esmakordselt mehitamata õhusõidukite tõrjumist“
29.– 30.09.2025	Õppuse Pikne raames toimusid Rutjal helikopteritelt meresihtmärkide laskmised. Teavituses märgiti madallende, ohuala, tavapärasest rohkem müra ning maa-, õhu- ja mereväe üksuste ning liitlaste kaasatust.	Haljala valla kodulehe teavitus „Kaitsevägi teavitab õppusest Pikne“
05.03.2026	Rutjal toimus õppus Digital Shield 2.0, kus Eesti ja liitlaste üksused harjutasid mehitamata õhusõidukite tõrjumist, sensorite ja juhtimissõlmede koostööd ning droonitõrjevahendite kasutamist.	Kaitseväe uudis „Kaitsevägi harjutas Rutjal koos liitlastega mehitamata õhusõidukite tõrjumist“
28.05.2026	Rutja lennuväljal tutvustati koostöös Eesti kaitsetööstusega droonitõrjesüsteeme, sh drooniparve simuleerimist, sihtmärkdroone ja droonitõrje lahendusi.	ERR-i uudis „Kaitsevägi esitles koos Eesti kaitsetööstusega droonitõrjesüsteeme“
28.– 29.05.2026	Rutja rannas toimus õhutõrjepataljoni lahinglaskeharjutus, kus osales üle 200 kaitsevälase ja kaitseliitlase ning kasutati Mistrali, Pioruni, ZU-23-2, CV9035 ja Browningu relvasüsteeme.	Kaitseväe uudis „Kaitsevälased tõrjusid Rutja rannas õhusihtmärke“
15.06.2026	Rutja ranna piirkonnas toimusid droonilennud, mis olid seotud õhutõrje võimekuse arendamisega. Tegevus hõlmas Rutja rannal paiknevat ala ning selle ees merd kuni 12 km kaugusel kaldast; õhuruum oli õppuse ajaks suletud.	Haljala valla kodulehe teavitus „Teavitus: droonilennud Rutja ranna piirkonnas esmaspäeval, 15. juunil“
16. ja 30.07; 17. ja 31.08; 10.09.2026	Atalanta Systems OÜ droonitestid Rutja merel koostöös õhuväega. Juulikuu testide ajal suleti ohutuse eesmärgil Rutja vana piirivalvepiirkonnas	Haljala valla teavitus „Droonide testimine Rutja piirkonnas“ – link

	kordoni rand; augusti ja septembri tegevuste puhul oli harjutusvälja kohale tehtud õhuruumi broneering.
27.–31.07	ja Threod Systems AS droonide testimine Rutja õppeväljakul ja selle Haljala valla teavitust „Droonide testimine Rutja ümbruses. 27.–31.07 toimus testimise käigus ka õppeväljaku alasse jääva piirkonnas“ – link
24.–	
26.08.2026	objekti lasersihtmärgistamine.
12.–	Rutja õppeväljaku oktoobri infograafikus on neli päeva märgitud Kaitseliidu Rutja õppeväljaku infograafik, oktoober 2026
15.10.2026	droonitestideks kell 08:00–21:00.
(kavandatud)	

Lisa 4. Rutja õppeväljaku ja seotud taristu arendused alates 2022. aastast

Aeg	Arendus	Sisu ja tähendus
05.12.2022	Rutja 1000 m lasketiiru avamine	Rutjal avati uus 1000 m lasketiir. Avaliku info kohaselt on lasketiirul 30 laskerada kuni 300 m, 20 laskerada kuni 500 m ning 10 laskerada kuni 1000 m distantil. Lisaks on taktikaline laskeala kuni 50 m. Lasketiiru rajamine oli seotud Kaitseliidu vajadusega avardada väljaõppevõimalusi.
2022	Lasketiiru ehitustööd	Avaliku info kohaselt koostas ehitusprojekti Sirkel & Mall OÜ, ehitustööd teostas Verston OÜ ning ehitustööde kogumaksumus oli ligi 599 000 eurot.
2024–2025	Rutja konteinerlinnaku projekteerimine ja rajamine	RKIK korraldas Rutja konteinerlinnaku projekteerimise ja paigaldamise. Tegemist on Rutja õppeväljaku väljaõppetingimusi parandava taristuga.
11.06.2025	Konteinerlinnaku üleandmine	RKIK andis Kaitseliidu Kirde maakaitseringkonna Viru malevale Rutja õppeväljakul üle uue konteinerlinnaku, mis pakub aastaringseid majutustingimusi õppuste ajaks.
	Majutusvõimekus kuni 48 inimesele	Uues konteinerlinnakus on majutusvõimalus kuni 48 kaitseliitlasele, lisaks varustuse hooldus- ja pesemisruumid. Avalikus teavituses on märgitud, et taristu võimaldab Rutjat kasutada aastaringelt kaitseliitlastel, koostööpartneritel, liitlasüksustel ning noorteorganisatsioonidel.

Kokkuvõtvalt nähtub antud arendustest, et ala väljaõppevõimekust ja kasutatavust on viimastel aastatel sihipäraselt suurendatud.

Lisa 5. Planeeringulised piirangud ja Rutja piirkonna ruumilise mõju kokkuvõte

Käesolev lisa koondab viited dokumentidele, millest nähtub, et Rutja piirkonna riigikaitsealine mõju ei piirdu üksnes konkreetsete väljaõppepäevadega, vaid avaldub ka ruumilises planeerimises, piiranguvööndites, mereala kasutuses ning kohaliku elukeskkonna ja arenguvõimaluste mõjutamises.

Teema	Sisu	Tähendus omavalitsusele	kohalikule Allikas / viide
Rutja piiranguvöönd	lasketiiru Rutja lasketiirule on kehtiva kaitseministri määruse lisa 1 kohaselt määratud 2000 m piiranguvöönd.	Piiranguvöönd planeeringuid, projekteerimistingimusi, ehituslubasid ja arendustegevust.	mõjutab Kaitseministri 26.06.2015 määrus nr 16 (hetkel kehtiv), lisa 1 – link
Rutja lasketiir	Lääne-Viru maakonnaplaneeringus Lääne-Viru maakonnaplaneering 2030+ nimetab Rutja lasketiiru ja selle 2000 m piiranguvööndit.	Näitab, et Rutja mõju on ametlikus ruumilise planeerimise dokumendis kajastatud.	Lääne-Viru maakonnaplaneering 2030+ – link
Mõjude põhimõte	vähendamise Maakonnaplaneeringus on riigikaitseliste objektide juures toodud vajadus teha koostööd omavalitsustega ning võimalusel vähendada negatiivseid mõjusid elanikele, taristule ja looduskeskkonnale.	See toetab seisukohta, et Rutja mõjusid ei tule ainult taluda, vaid neid tuleb koostöös hinnata ja leevendada.	Lääne-Viru maakonnaplaneering 2030+ – link
Rutja orienteeritud harjutusalale	merele Maakonnaplaneeringu peatükis 5.8.1 on käsitletud Rutja suurtükiväe ja õhutõrje harjutusalale. Seal on märgitud, et laskeharjutusi saab teha endise piirivalve objekti ümbruses olevatel teedel ja platsidel ning toetavaid tegevusi lähedal asuval riigikaitsemaal ehk endisel Rutja lennuväljal.	Väga oluline argument, et Rutja mõju ei piirdu õppeväljaku kinnistuga, vaid hõlmab ka ranna-, mere- ja lennuvälja piirkonda.	Lääne-Viru maakonnaplaneering 2030+ – link
Rutja rannikul paiknev riigikaitsealine kasutus	Haljala valla 2025. aasta seisukohas Keskkonnaametile on viidatud, et Rutjal asub lasketiir ja rannikul paikneb riigikaitse tulepositsioon; samuti viidatakse Rutja merele orienteeritud harjutusalale.	Toetab väidet, et Rutja piirkonnas on mitu riigikaitsealine kasutuse kihti: lasketiir, tulepositsioon, rannik, mereala ja lennuvälja piirkond.	Haljala Vallavalitsuse vastus Keskkonnaametile objektide kaitse alla võtmise ettepaneku kohta, 04.04.2025. (adr-docs.karlerss.com)

Mereala eripiirkonnad	Eesti mereala planeeringus on riigikaitse eripiirkond määratletud erikasutusega alana merel õhutõrje, suurtükiväe, mereväe või muud tüüpi harjutuste läbiviimiseks. Planeeringus on märgitud, et õppeharjutused võivad avaldada maismaale mõju, sh müra, ja haarata ka maismaad, näiteks laskeharjutused maalt merele.	Seob Rutja ranna- ja merekasutuse laiemasse mereala planeerimise raamistikku ning toetab argumenti, et mõju võib ulatuda maismaale, merele ja õhuruumi.	Eesti mereala planeering – link
Karepa kandi ruumiline ja kogukondlik kontekst	Rutja küla kuulub Karepa kanti koos Andi, Eisma, Karepa, Kiva, Pajuveski, Tidriku, Toolse ja Vainupea küladega. Valla andmetel elas kandis 01.01.2026 seisuga 287 inimest.	Rutja riigikaitseline kasutus puudutab laiemat rannikupiirkonda, kus on püsielanikud, suvekodud, Haljala valla koduleht „Kandid ja külad“ – link puhkeotstarbeline kasutus ja ja külad – link mereäärse piirkonna arenguperspektiiv.	

Lisa 6. Kohaliku mõju ja Haljala Vallavalitsuse kommunikatsioonikoormuse kokkuvõte

Haljala Vallavalitsus täidab Rutja piirkonna riigikaitse tegevuse puhul olulist vahendaja ja teavitaja rolli kohaliku kogukonna suunal. Valla ülesanne ei piirdu üksnes saadud info edastamisega, vaid hõlmab ka elanike küsimustele vastamist, murede maandamist ning tegevuste selgitamist rahulikus ja faktilises võtmes. Kuna Rutja piirkonnas toimuvad tegevused võivad olla seotud erinevate alade ja korraldajatega, jõuab info vallani eri kanalite kaudu ning vallal tuleb sageli koondada elanike jaoks tervikpilt õppeväljakul, rannikul, merel ja õhuruumis toimuvast.

Mõju liik	Näited
Elanike infovajadus	Küsimused müra, laskmiste, droonilendude, madallendude, õhuruumi sulgemise ja ohualade kohta.
Valla kommunikatsioonikoormus	Kodulehe teavitused, sotsiaalmeediapostitused, elanike pöördumistele vastamine ja õppuste info selgitamine. Kuna õppeväljaku, ranna-, mere- ja õhuruumi tegevustel võivad olla erinevad korraldajad, tuleb vallal eri kanalitest saabuv info koondada elanike jaoks arusaadavaks tervikuks.
Kohaliku elu häiring	Tavapärasest rohkem müra, kaitseväge tehnika liikumine, madallennud, ranna- ja mereala kasutuspiirangud, ohualade märgistamine.
Planeeringu- ja arendusmõju	Riigikaitse ehitise piiranguvöönd, täiendavad koostöövajadused, võimalik mõju elamute ja puhkeotstarbeliste hoonete kavandamisele.

Suvitus- ja puhkeala mõju	Rutja ja selle ümbrus on lisaks püsielanike elukeskkonnale ka hooajalise elamise ja puhkamise piirkond, mistõttu võib mõju olla laiem kui ainult rahvastikuregistri järgsete elanike arv.
---------------------------	---